

Brüsszel, 2019.1.30.
COM(2019) 69 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

**Az Egyesült Királyság központi bankjának (Bank of England) a pénzügyi eszközök
piacairól szóló rendelet (MiFIR) szerinti mentesítése**

1. BEVEZETÉS

A pénzügyi eszközök piacairól szóló rendelet¹ (MiFIR) és a pénzügyi eszközök piacairól szóló irányelv² (MiFID II) 2014. június 12-én jelent meg a Hivatalos Lapban; a két jogszabály 2014. július 2-án lépett hatályba és 2018. január 3-a óta alkalmazandó.

A két jogszabállyal bevezetett piaci szabályozás célja, hogy a kereskedés – ahol helyénvaló – szabályozott platformokon történjen, továbbá a hatékony és tisztességes árképzés érdekében legyen átlátható.

A MiFIR ebben a keretben mentességet ad a nem részvényjellegű pénzügyi eszközökre vonatkozó kereskedés előtti és utáni átláthatósági követelmények alól olyan ügyletek esetében, amelyek szerződő fele a Központi Bankok Európai Rendszerének (KBER) tagja, és amelyekre olyan monetáris, devizaműveleti vagy pénzügyi stabilitási politika teljesítése során került sor, amelynek gyakorlására a KBER adott tagja felhatalmazást kapott, és amennyiben az említett tag előzetesen értesítette az adott szerződő felet arról, hogy az ügylet mentességet élvez. A MiFIR emellett felhatalmazza a Bizottságot, hogy az előfeltételek teljesülése esetén a mentességet harmadik országbeli központi bankokra is kiterjessze.

Az Európai Bizottság ezzel összefüggésben külső tanulmányt készíttetett az Európai Politikai Tanulmányok Központjával (CEPS) és a Bolognai Egyetemmel a piaci visszaélésekről szóló rendelet (MAR) és a pénzügyi eszközök piacairól szóló rendelet (MiFIR) keretében harmadik országbeli központi bankok és más szervezetek számára biztosított mentességekről (Exemptions for third-country central banks and other entities under the Market Abuse Regulation (MAR) and the market in Financial Instrument Regulation (MiFIR)³). A tanulmány egy felmérésen és másodelemzésen alapul. Elemzi a harmadik országbeli központi bankok által nem részvényjellegű pénzügyi eszközökkel folytatott kereskedelemre vonatkozó kereskedés előtti és utáni átláthatósági szabályokat, valamint az e központi bankok által az említett pénzügyi eszközökkel az Unión belül folytatott kereskedelem mértékét.

2. A JELENTÉS JOGALAPJA: A MIFIR 1. CIKKÉNEK (9) BEKEZDÉSE

A MiFIR 1. cikkének (6) bekezdése a kereskedés előtti és kereskedés utáni átláthatósági szabályok alóli mentességről rendelkezik olyan ügyletek esetében, amelyek szerződő fele a Központi Bankok Európai Rendszerének (KBER) tagja, és amelyekre olyan monetáris, devizaműveleti vagy pénzügyi stabilitási politika teljesítése során került sor, amelynek gyakorlására a KBER adott tagja felhatalmazást kapott, és amennyiben az említett tag előzetesen értesítette az adott szerződő felet arról, hogy az ügylet mentességet élvez.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 600/2014/EU rendelete (2014. május 15.) a pénzügyi eszközök piacairól és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 84. o.)

² Az Európai Parlament és a Tanács 2014/65/EU irányelve (2014. május 15.) a pénzügyi eszközök piacairól, valamint a 2002/92/EK irányelv és a 2011/61/EU irányelv módosításáról (HL L 173., 2014.6.12.).

³ <https://www.ceps.eu/publications/study-exemptions-third-country-central-banks-and-debt-management-offices-under-mifir>

A MiFIR 1. cikkének (9) bekezdése felhatalmazza továbbá a Bizottságot arra, hogy „(...) az 50. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el a (6) bekezdés hatályának más központi bankokra történő kiegészítése céljából.

E célból 2015. június 1-jéig a Bizottság az ügyleteknek harmadik országok központi bankjai – amely fogalom e bekezdés alkalmazásában magában foglalja a Nemzetközi Fizetések Bankját is – általi kezelését értékelő jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A jelentés a jogszabályokban rögzített feladataikra és az Unión belüli kereskedési mennyiségekre vonatkozó elemzést tartalmaz. A jelentés:

a) azonosítja az érintett harmadik országokra alkalmazandó rendelkezéseket a központi bankok ügyleteinek – köztük a KBER e harmadik országokban lévő tagjai által kötött ügyletek – felügyeleti közzétételére vonatkozóan, és

b) értékeli, hogy milyen hatást gyakorolhatnak az Unión belüli, felügyeleti közzétételi követelmények harmadik országok központi bankjaira.

Amennyiben a jelentés megállapítja, hogy szükség van a (6) bekezdésben meghatározott mentességre az olyan ügyletek esetében, ahol a szerződő fél monetáris politikai, deviza- és pénzügyi stabilitással kapcsolatos műveleteket végző, harmadik országbeli központi bank, a Bizottság rendelkezhet úgy, hogy e mentesség vonatkozik e harmadik országbeli központi bankra.”

A Bizottság 2017. június 9-i jelentésében⁴ megállapította, hogy a MiFIR 1. cikkének (9) bekezdésével összhangban helyénvaló mentességet adni a MiFIR kereskedés előtti és utáni átláthatósági követelményei alól a következő harmadik országbeli joghatóságokban található központi bankok számára: Ausztrália, Brazília, Kanada, Hongkong Különleges Közigazgatási Terület, India, Japán, Mexikó, Szingapúr, Koreai Köztársaság, Svájc, Törökország és az Egyesült Államok, valamint a Nemzetközi Fizetések Bankja (BIS). A 2017. június 14-én elfogadott (EU) 2017/1799 felhatalmazáson alapuló rendelet a MiFIR 1. cikke (9) bekezdésének megfelelően mentességet adott a MiFIR kereskedés előtti és utáni átláthatósági követelményei alól az említett harmadik országbeli központi bankok számára.

A Bizottság ezzel párhuzamosan értékeli, hogy helyénvaló-e mentességet adni a Kínai Népköztársaság Központi Bankja számára a MiFIR kereskedés előtti és utáni átláthatósági követelményei alól a MiFIR 1. cikke (9) bekezdésének megfelelően. A tagállamokkal az Európai Értékpapír-bizottság szakértői csoportjában folyik konzultáció a jelentés tervezetéről és a felhatalmazáson alapuló rendelet tervezetéről.

A Bank of Englandet uniós tagállami központi banki jogállásából adódóan nem érintette a fent említett jelentés és a felhatalmazáson alapuló rendelet. Tekintettel azonban arra, hogy az Egyesült Királyság rövidesen harmadik ország jogállásúvá válik, helyénvaló a MiFIR 1. cikkének (9) bekezdése szerinti jelentést benyújtani az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, és abban megvizsgálni, hogy indokolt-e a MiFIR hatálya alóli mentesség kiterjesztése a Bank of Englandre.

⁴ COM(2017) 298 final.

3. A BANK OF ENGLANDRE VONATKOZÓ ELEMZÉS

Az értékelés során alkalmazott kritériumok

A MiFIR 1. cikkének (9) bekezdése szerinti megbízatás (az azonosított joghatóságok elemzése) alapján a Bizottság két fő értékelési kritériumot vizsgált:

- a) Az érintett harmadik országokra alkalmazandó rendelkezések a központi bankok ügyleteinek – köztük a KBER e harmadik országokban lévő tagjai által kötött ügyletek – felügyeleti közzétételére vonatkozóan. Idetartozik a központi bank ügyleteire vonatkozó piaci átláthatósági szabályozás (a piaci átláthatóság) és/vagy a központi bank működési keretének átláthatósága (a működési átláthatóság); valamint
- b) Az Unión belüli, felügyeleti közzétételi követelmények harmadik országok központi bankjaira gyakorolt potenciális hatása. Ebben az összefüggésben a központi bank által uniós szerződő féllel vagy EU-ban jegyzett pénzügyi eszközzel végrehajtott ügyletek volumenét értékelik.

Az értékeléshez e két kritérium teljesítése alapvető volt, mivel ezek képezik le a MiFIR 1. cikkének (9) bekezdésében előírt tényezőket. E tekintetben a piaci átláthatóság az egyes értékpapírokkal kapcsolatos ügyletspecifikus átláthatóságra utal, a működési átláthatóság pedig a központi bank működését szabályozó tágabb átláthatósági szabályokra. A MiFIR célkitűzéseit és hatályát figyelembe véve ezért ahhoz, hogy a MiFIR 1. cikke (9) bekezdésének a) pontjával összefüggésben értékelni lehessen a mentesség harmadik országbeli központi bankok számára való megadásának helyénvalóságát, elemezni kell az ügyletek piaci átláthatóságára vonatkozó szabályozási követelményeket és a működési keret átláthatóságát. Emellett az uniós felügyeleti közzétételi követelmények által az érintett harmadik ország központi bankjának ügyleteire gyakorolt esetleges hatás vizsgálata szempontjából – amelyet a MiFIR 1. cikke (9) bekezdésének b) pontja ír elő – az adott harmadik ország és az EU közötti ügyleti volumen is fontos mutató.

A MiFIR követelményeire és célkitűzéseire tekintettel a Bizottság a következő további kritériumokat is figyelembe vette:

- i. a harmadik országbeli központi bank értesíti-e az uniós szerződő felet az adott ügylet mentességéről;
- ii. a harmadik országbeli központi bank tud-e különbséget tenni a MiFIR szerinti fő szakpolitikai célokból és a pusztán befektetési célokból végrehajtott ügyletek között; valamint
- iii. a vizsgált joghatóság ad-e hasonló mentességet más harmadik országbeli központi bankoknak.

Az említett további kritériumokat a Bizottság a MiFIR követelményeinek és célkitűzéseinek figyelembevételével értékelte. Az értékelés megvizsgálta mindenekelőtt azt, hogy a harmadik országbeli központi bank rendelkezik-e olyan eljárással, amelynek keretében értesíti az uniós szerződő felet az adott ügylet mentességéről. A MiFIR 1. cikkének (6) bekezdése szerinti mentesség a MiFIR értelmében nem adható meg a központi bankoknak, ha azok pusztán

befektetési célokból hajtanak végre ügyleteket. Az értékelés ezért megvizsgálta, hogy a harmadik országbeli központi bankok megkülönböztetik-e a szabályozási célú és a befektetési célú ügyleteket. Végül, a közzétételi követelmények piacra gyakorolt hatását, továbbá ennek a monetáris politikák hatékonyságát érintő potenciális következményeit figyelembe véve az értékelés foglalkozik a harmadik országbeli kereskedési helyszíneken kereskedő központi bankok törvényben előírt mentességének lehetőségével.

A kritériumok részletes ismertetése a CEPS által készített tanulmányban található.

A Bank of England (BoE) elemzésének összefoglalója

A Bizottság megállapította, hogy a Bank of England olyan jogi kerettel rendelkezik, amely megfelelő szintű átláthatóságot biztosít.⁵ Emellett az Egyesült Királyság által az Unióban folytatott kereskedési tevékenység volumene elég jelentős ahhoz, hogy indokolja a kereskedés előtti és utáni átláthatósági követelmények alóli mentesség megadását a Bank of England számára.

Az alábbiakban röviden összefoglaljuk a Bank of England említett kritériumok szerinti elemzését.

Fő kritériumok

Ami a működési átláthatóságot illeti, a Bank of England tájékoztatást ad a mérlegében szereplő tételekről, bejelenti napi nyíltpiaci műveleteit, továbbá elektronikus hírközlő eszközök útján összesített információkat közöl végrehajtott ügyleteiről⁶.

Az Európai Bizottság tájékoztatást kapott a Bank of England által az uniós pénzügyi piacokon vagy az uniós szerződő felekkel folytatott kereskedésről. A Bank of England által uniós szerződő felekkel bonyolított kereskedés volumene jelentős.

További kritériumok

Az Egyesült Királyságban kereskedést folytató külföldi központi bankok mentesülnek az átláthatósági követelmények alól.

A Bank of England megkülönbözteti a szakpolitikai célokból és a más (befektetési) célokból végrehajtott ügyleteket, utóbbiak szerepe azonban jelentéktelen.

⁵ E jelentés nem azt értékeli, hogy a szóban forgó joghatóság átláthatósági szabályai egyenértékűnek tekinthetők-e a MiFIR szerint előírtakkal. Következtetései nem irányadók egy ilyen értékelésre nézve.

⁶ 2006 júniusa óta havi szinten állnak rendelkezésre az „Official Rates and Ranges by Maintenance Period” (hivatalos ráták és tartományok tartalékolási időszakonként), valamint a „Sterling Monetary Framework assets and liabilities by Maintenance Period” (sterling monetáris keret eszközei és kötelezettségei tartalékolási időszakonként) adatok. A „Daily Flows – Open Market Operations by Maintenance Period” (napi áramlások – nyílt piaci műveletek tartalékolási időszakonként) napi adatai 2006 májusától kezdődően állnak rendelkezésre. A „Bank of England Asset Purchase Facility” eszközvásárlási program adatai heti rendszerességgel állnak rendelkezésre csütörtöki üzletzárás szerint 2009 februárjától 2016. szeptember 16-ig, és szerdai üzletzárás szerint 2016. szeptember 22-től. A „Bank of England Asset Purchase Facility – Term Funding Scheme” adatai 2016 szeptemberétől állnak rendelkezésre. Az adatok közzétételére szokásosan a monetáris politikai bizottság (MPC) interaktív adatbázisra vonatkozó döntését követő hétfőn, és minden naptári hónap 21. munkanapján kerül sor. A „Bank of England Asset Purchase Facility” és „Bank of England Asset Purchase Facility – Term Funding Scheme” programot hetente aktualizálják. A „Bank of England Discount Window Facility” (leszámitolási hitelkonstrukció) adatait negyedévente teszik közzé. A rendelkezésre álló adatok nem szezonálisan kiigazítottak.

Végül, az Egyesült Királyság rendelkezik olyan eljárással, amelynek keretében értesíti az uniós szerződő feleket arról, hogy az ügyletek nem tartoznak átláthatósági követelmények hatálya alá.

A kritériumok áttekintése

Fő kritériumok	Piaci átláthatóság	Magas
	Működési átláthatóság	Magas
	Szükségesség	Igen
Egyéb kritériumok	Ügyletcél szerinti különbségtétel	Igen
	Értesítési eljárás	Igen
	Külföldi központi bankok mentessége	[Igen]
	A végrehajtás típusa	Kétoldalú (50–100 %), Helyszín (10–50 %)
	Mentesség	Igen

4. KÖVETKEZTETÉSEK

A Bizottság a kapott információk alapján megállapítja, hogy a MiFIR 1. cikkének (9) bekezdésével összhangban helyénvaló a Bank of England számára mentességet adni a MiFIR kereskedés előtti és utáni átláthatósági követelményei alól.

Ez a következtetés nem érinti azon esetleges jövőbeli változásokat, amelyek a Bank of England által benyújtott új bizonyítékokra, az Egyesült Királyság jogszabályainak módosulására vagy a ténybeli körülmények megváltozására vezethetők vissza. Az ilyen események szükségessé tehetik a mentességben részesülő harmadik országbeli központi bankok listájának felülvizsgálatát.